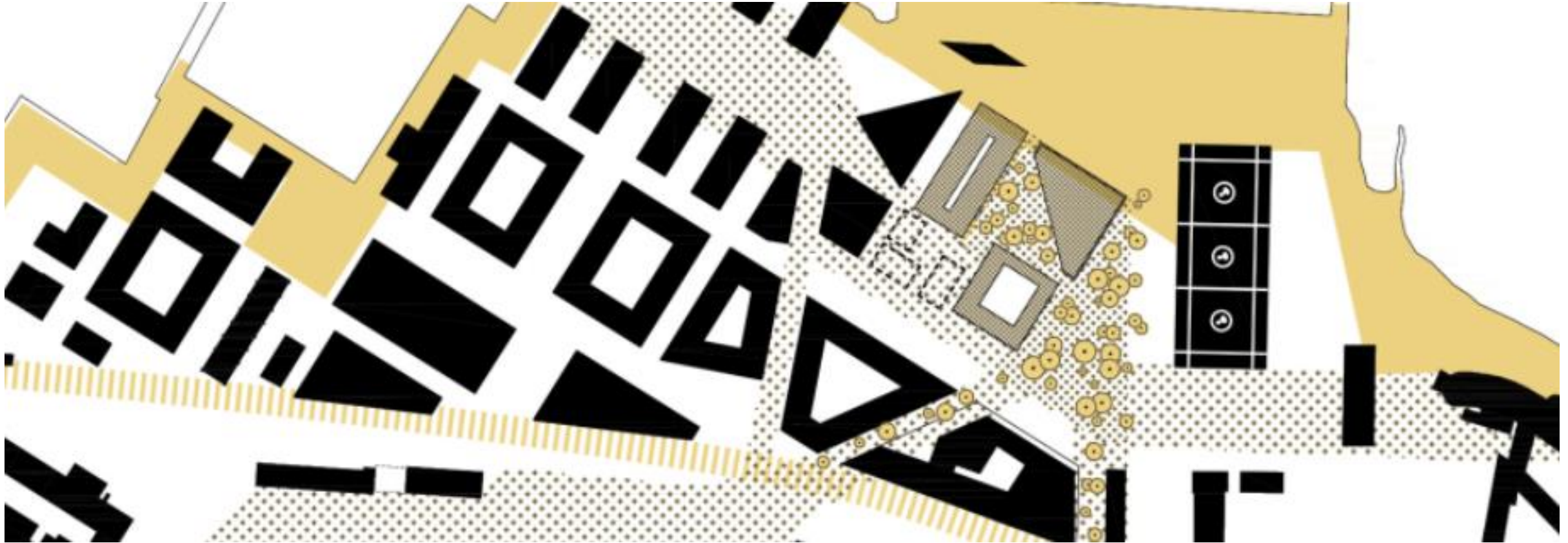

Keskkonnateadlikkuse ja keskkonnahariduse tegevuskava uuendamisest

Loodusmaja

- Keskkonnateadlikkuse keskus
- Valdkonnaga seotud asutused ja organisatsioonid
- Eesti Loodusmuuseum
- Avatud ruum kogukonnale

ROHEREFORMI 3 EESMÄRKI JA KUIDAS NEID SAAVUTATAKSE

ROHEREFORMIDE 3 EESMÄRKI

MIS SAAVUTATAKSE LÄBI 10 VALDKONNA

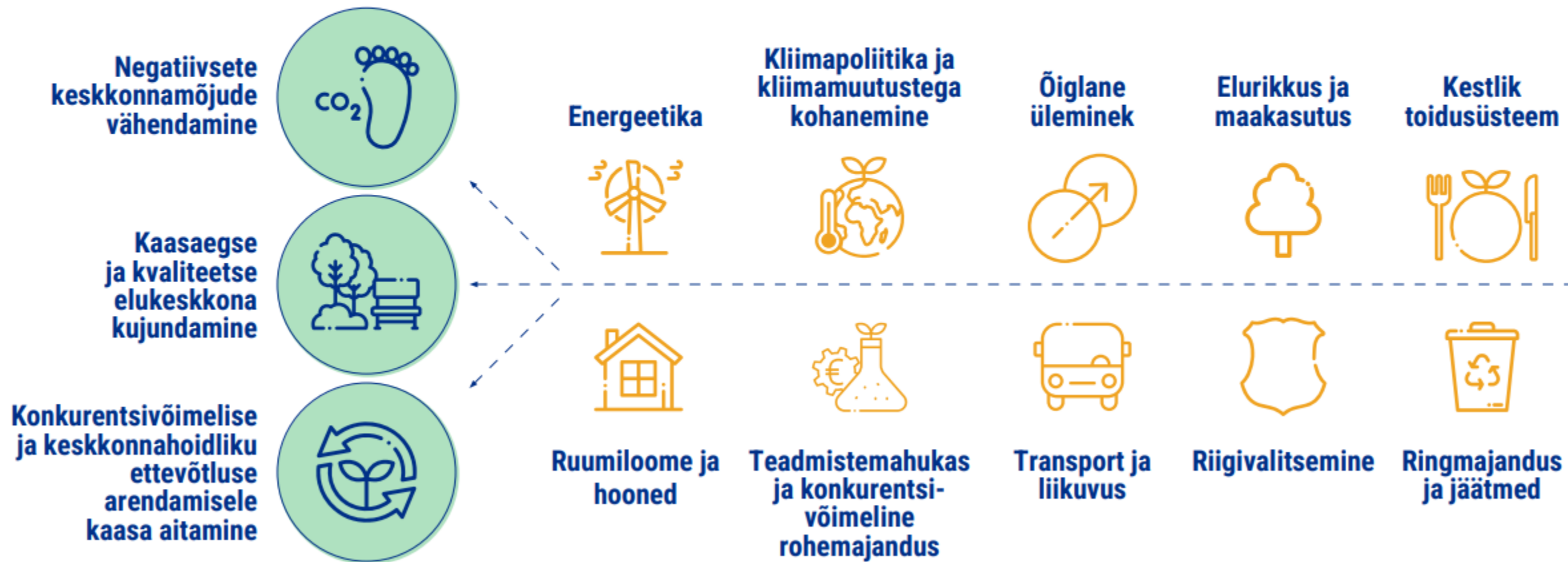

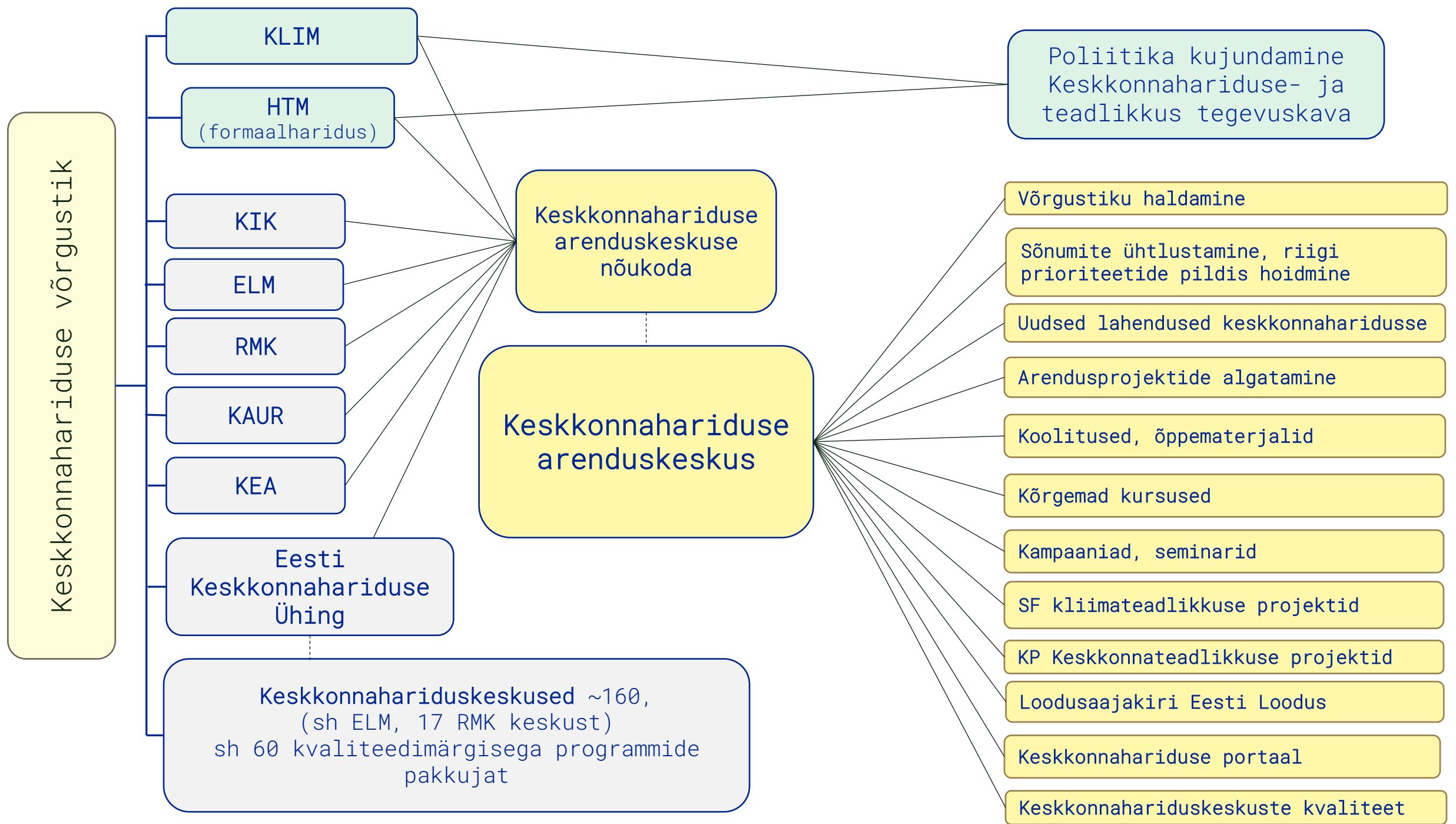

Foto: Kaupo Kalda

Keskkonnahariduse arenduskeskus

- valdkonnale tervikliku visiooni ja ühtsete sõnumite loomine koostöös kliimaministeeriumi ning haridus- ja teadusministeeriumiga
- keskkonnahariduse võrgustiku juhtimine ja arendamine ning infovahetuse korraldamine valdkonna rahastusallikate tervikpildi hoidmine ning nende sihipärase kasutamise tagamine
- keskkonnahariduse projektide ja programmide terviklikul ja koordineeritud viisil rakendamine
- konverentside ja kampaaniate korraldamine
- õppematerjalide loomine ja levitamine nii formaalhariduses erinevatele õppeastmetele kui ka mitteformaalharidusele
- koolituste korraldamine õpetajatele, ametnikele ja valdkonna spetsialistidele
- keskkonnahariduse portaali haldamisega jätkamine ja ajakirja Eesti Loodus väljaandmise koordineerimine
- rahvusvahelise koostöö ja ekspertiisi koondamine
- keskkonnahariduse ja -teadlikkuse projektide algatamine ja läbiviimine
- aktiivne täiendavate võimaluste otsimine tegevuste rahastamiseks

Keskkonnahariduse võrgustik

KLIM

HTM
(formaalharidus)

KIK

ELM

RMK

KAUR

KEA

Eesti
Keskkonnahariduse
Ühing

Keskkonnahariduskeskused ~160,
(sh ELM, 17 RMK keskust)
sh 60 kvaliteedimärgisega programme
pakkujat

Keskkonnahariduse
arenduskeskuse
nõukoda

Keskkonnahariduse
arenduskeskus

Poliitika kujundamine
Keskkonnahariduse- ja
teadlikkus tegevuskava

Võrgustiku haldamine

Sõnumite ühtlustamine, riigi
prioriteetide pildis hoidmine

Uudsed lahendused keskkonnaharidusse

Arendusprojektide algatamine

Koolitused, õppematerjalid

Kõrgemad kursused

Kampaaniad, seminarid

SF kliimateadlikkuse projektid

KP Keskkonnateadlikkuse projektid

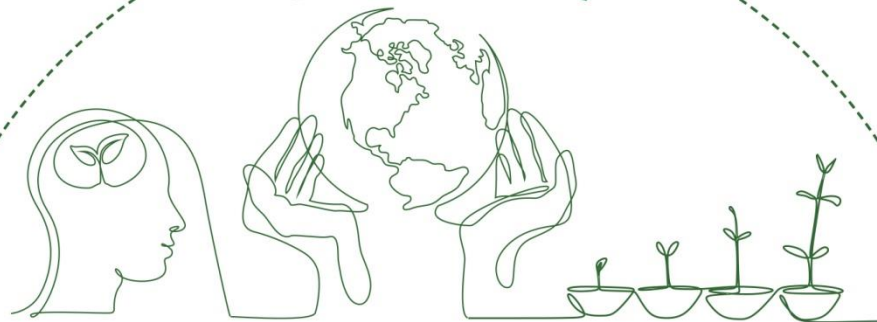
Loodusaajakiri Eesti Loodus

Keskkonnahariduse portaal

Keskkonnahariduskeskuste kvaliteet

KESKKONNAHARIDUSE JA –TEADLIKKUSE TEGEVUSKAVA 2025-2025

Üldeesmärk

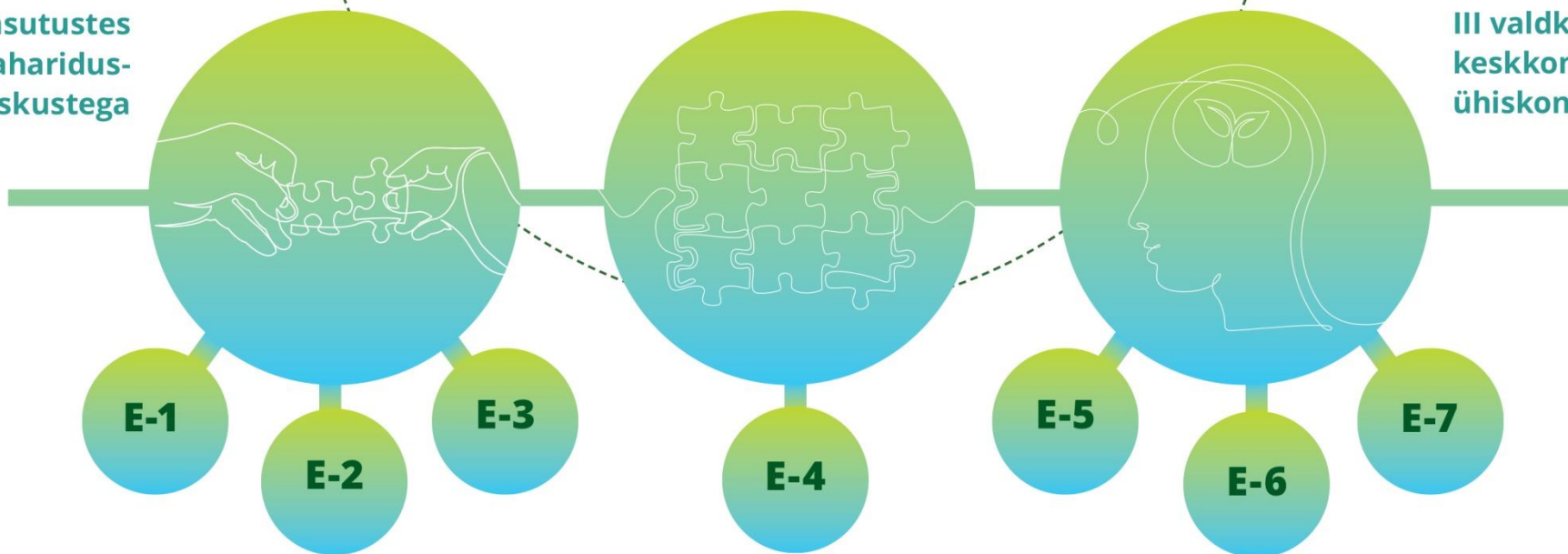

Keskkonnateadlikkus on ühiskonnas väärtustatud,
ressurssidega kaetud ning pidevas arengus.

I valdkond –
keskkonnateadlikkuse
edendamine haridusasutustes
koostöös keskkonnaharidus-
keskustega

II valdkond –
keskkonnaharidusliku
võrgustiku arendamine

III valdkond –
keskkonnateadlikkus
ühiskonnas

E-1

E-3

E-2

E-4

E-5

E-7

E-6

Globaalsed riskid

2 aastat

1. Valeinfo levik
2. Ekstreemsed ilmastikuolud
3. Riikidevahelised relvastatud konfliktid
4. Ühiskondlik polariseerimine
5. Küberruumi ebaturvalisus
6. Saaste
7. Ebavõrdsus
8. Sunnitud ränne
9. Geo-majanduslik vastasseis
10. Inimõiguste ja kodanikuvabaduse järkjärguline halvenemine

10 aastat

1. Ekstreemsed ilmastikuolud
2. Elurikkuse kadu ja ökosüsteemide häving
3. Maa ökosüsteemide kriitiline muutumine
4. Loodusressursside nappus
5. Valeinfo levik
6. Tehisaru tehnoloogiate ebasoodsad tagajärjed
7. Ebavõrdsus
8. Ühiskondlik polariseerimine
9. Küberruumi ebaturvalisus
10. Saaste

 Majanduslik Keskkondlik Ühiskondlik Tehnoloogiline Geopoliitiline

Arusaamad keskkonnateadlikkusest

Mis Teie arvates iseloomustab keskkonnateadlikku inimest?

Hoolimine loodusest (ja tulevikust), keskkonna hoidmine ning huvi keskkonnahoiu vastu (27% vastanutest)

Kriitiline mõtlemine, informeeritus, aktiivsus ja kaasaráäkimine keskkonnateemadel (25%)

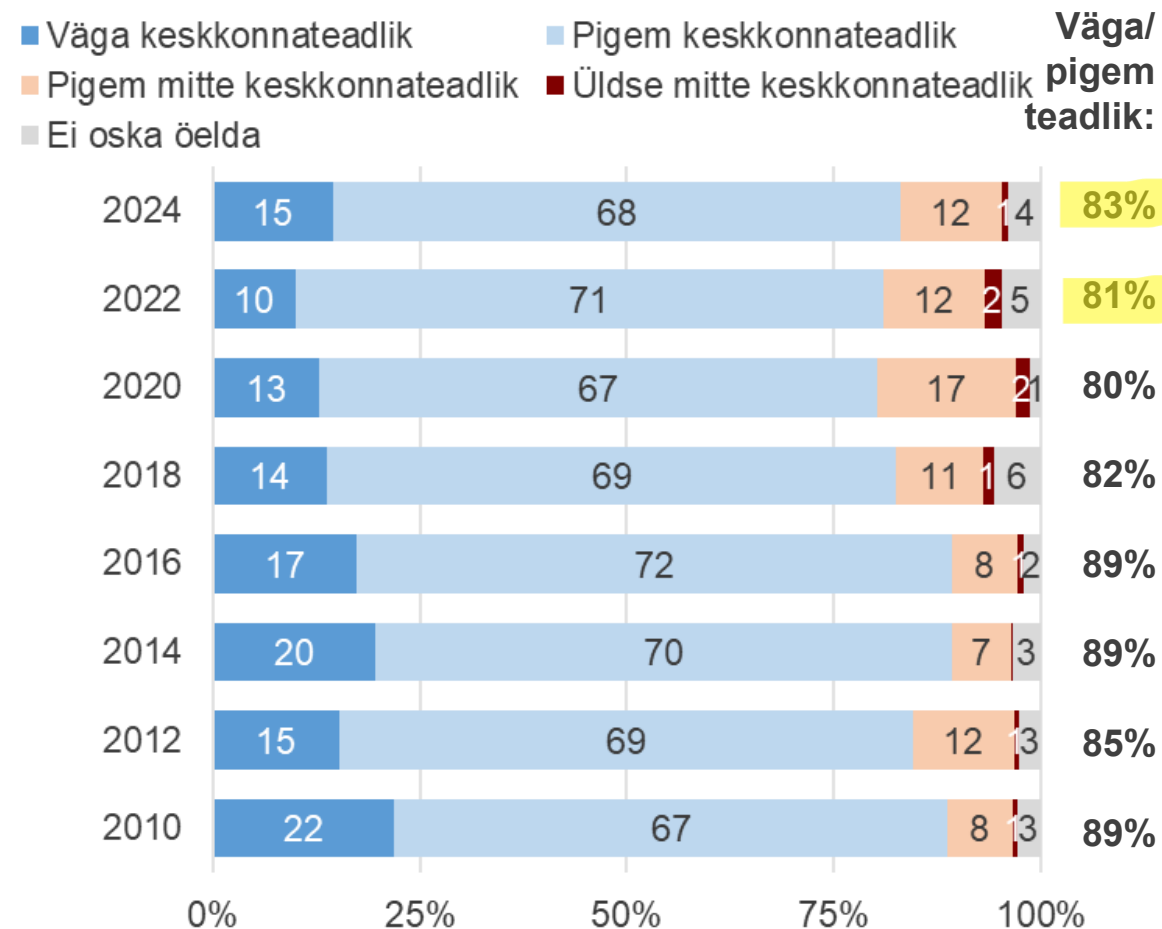
Roheline eluviis, taaskasutus, tarbimise piiramine ja ökoloogilise jalajälje vähendamine (25%)

Korrektne jäätmete käitlemine/prügi sorteerimine (24%)

Kasvanud on keskkonnateadlikkuse seostamine negatiivsete märksõnadega (fanatism, liiga palju vaba aega, rohehullus, lollus): 2022. a 4% ja 2024. a 8% vastajatest.

Hinnang oma keskkonnateadlikkusele

Kuivõrd keskkonnateadlik Teie enda hinnangul olete?

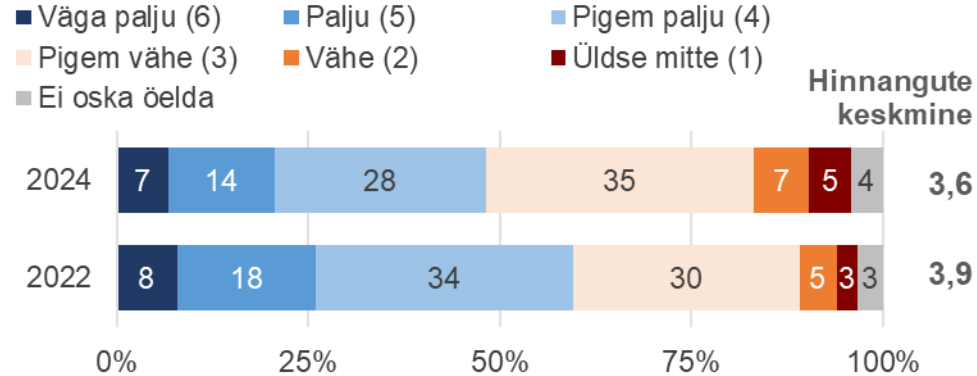
Nõrk positiivne seos käitumise ja teadmistega.

Mure oma kodukoha keskkonna seisundi pärast

TURU-
UURINGUTE
AS

Kuivõrd olete mures oma kodukoha keskkonna seisundi pärast täna?

Väga palju/palju/pigem palju: 48%
↑
60%

Hinnangute aritmeetilised keskmised on arvatud 6-palli skaalal, kus 6=väga palju ja 1=üldse mitte. Skaala keskvärtus on 3,5 palli.

Regioonide võrdluses on mure kõrgeim:

Kirde-Eestis - põlevkivi kaevandamisest/töötlemisest tulenevad keskkonnaprobleemid?

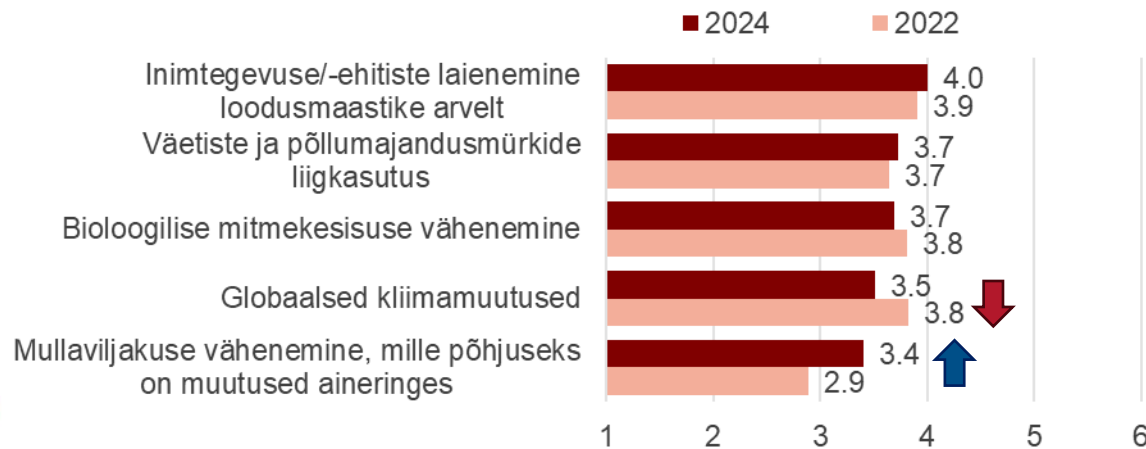
Tallinnas - suurlinnadele omased probleemid, nt õhusaaste, prügi?

Keskkonnaprobleemid, mille üle kõige sagedamini muretseti:

- prügistamine/ prügi sorteerimata jätmine
- kliimamuutus, inimeste/institutsioonide hoolimatus/ületarbimine

Mure keskkonnaprobleemide üle

Kuivõrd olete viimase 2 aasta jooksul tundnud muret mõne järgneva teema pärast?

Hinnangute aritmeetilised keskmised on arvatud 6-palli skaalal, kus 6=väga palju ja 1=üldse mitte. Skaala keskvärtus on 3,5 palli.

Mure globaalsete kliimamuutuste üle on veidi vähenenud. Samas ilmnes uuringust ka see, et elanike teadlikkus kliimamuutuste tagajärgedest on kasvanud.

Võimalikud põhjused, miks kliimamuutuste üle muretsetakse vähem:

Julgeoleku- ja majandusprobleemid on mure keskkonnateemade üle (ajutiselt) tahaplaanile tõrjunud?

Globaalsete keskkonnaprobleemide kompleksust tajudes tunnetatakse enda võimalusi neid mõjutada liiga vähestena?

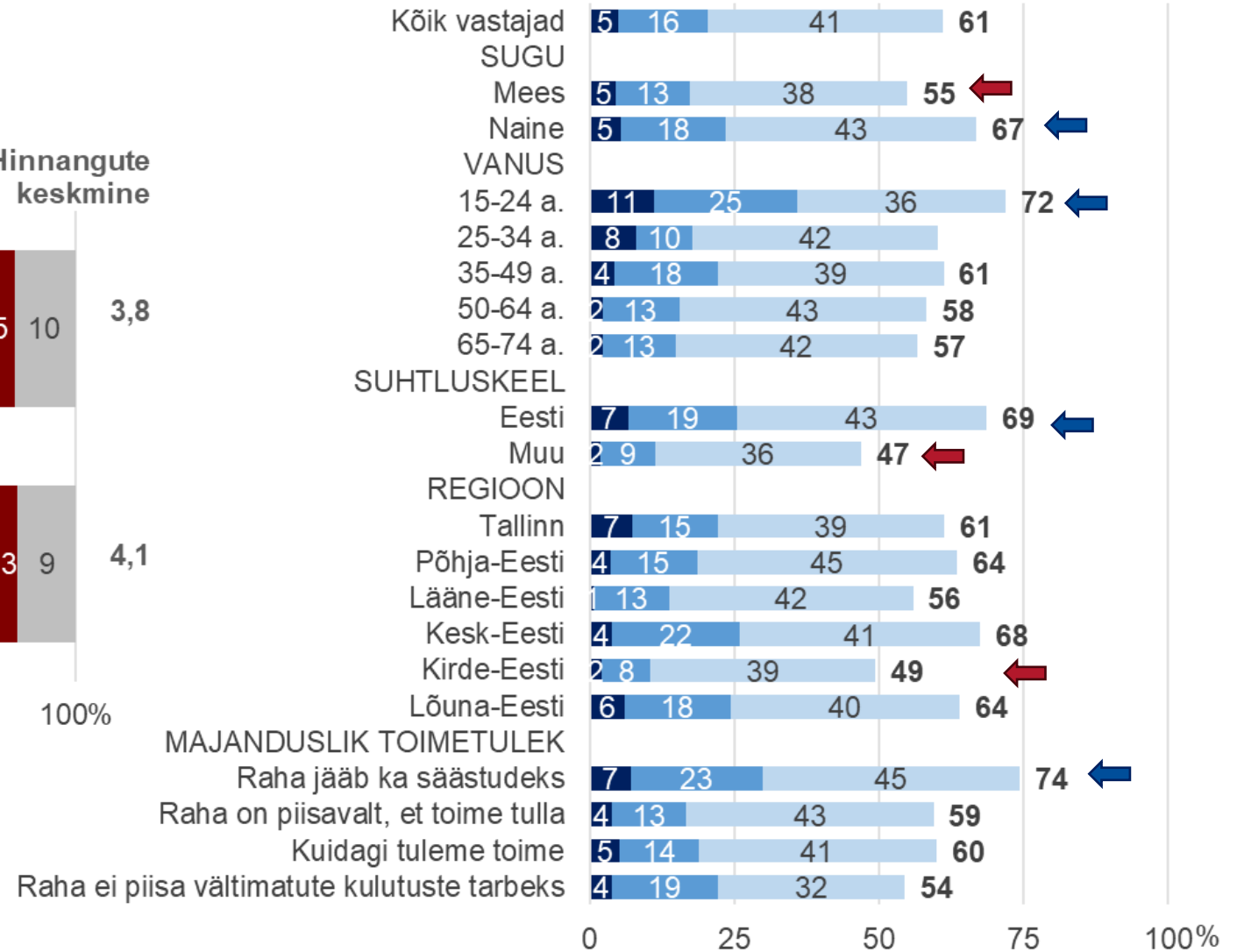
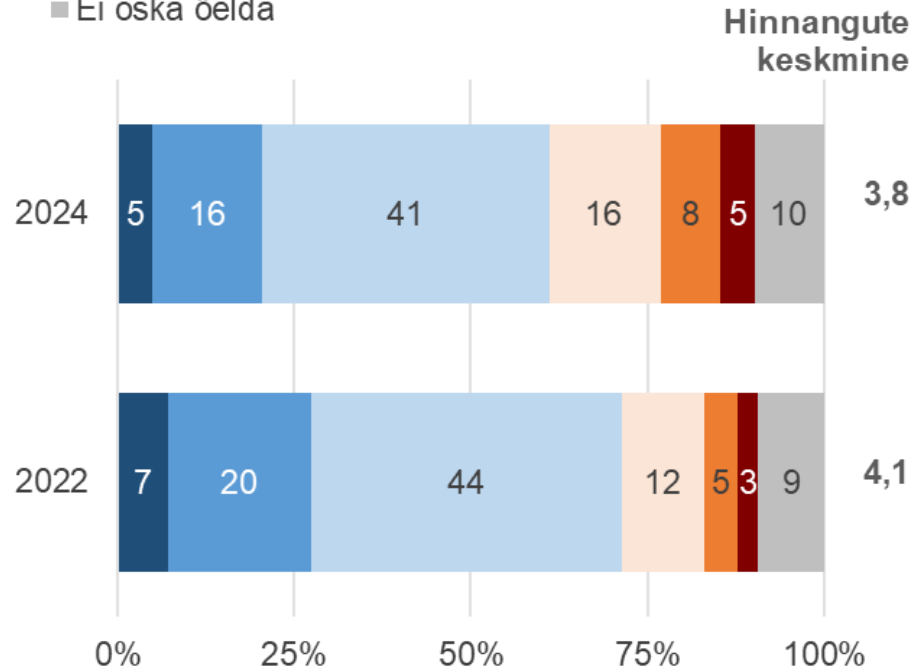
Tahe elada keskkonda hoidvamalt

Kas tahaksite elada keskkonda hoidvamalt kui praegu?

■ Väga tahan ■ Tahan ■ Pigem tahan ■ Kokku:

■ Väga tahan (6) ■ Tahan (5)
 ■ Pigem tahan (4) ■ Pigem ei taha (3)
 ■ Ei taha (2) ■ Kindlasti mitte (1)
 ■ Ei oska öelda

Väga tahan/
tahan/
pigem tahan:
61%
↑
71%

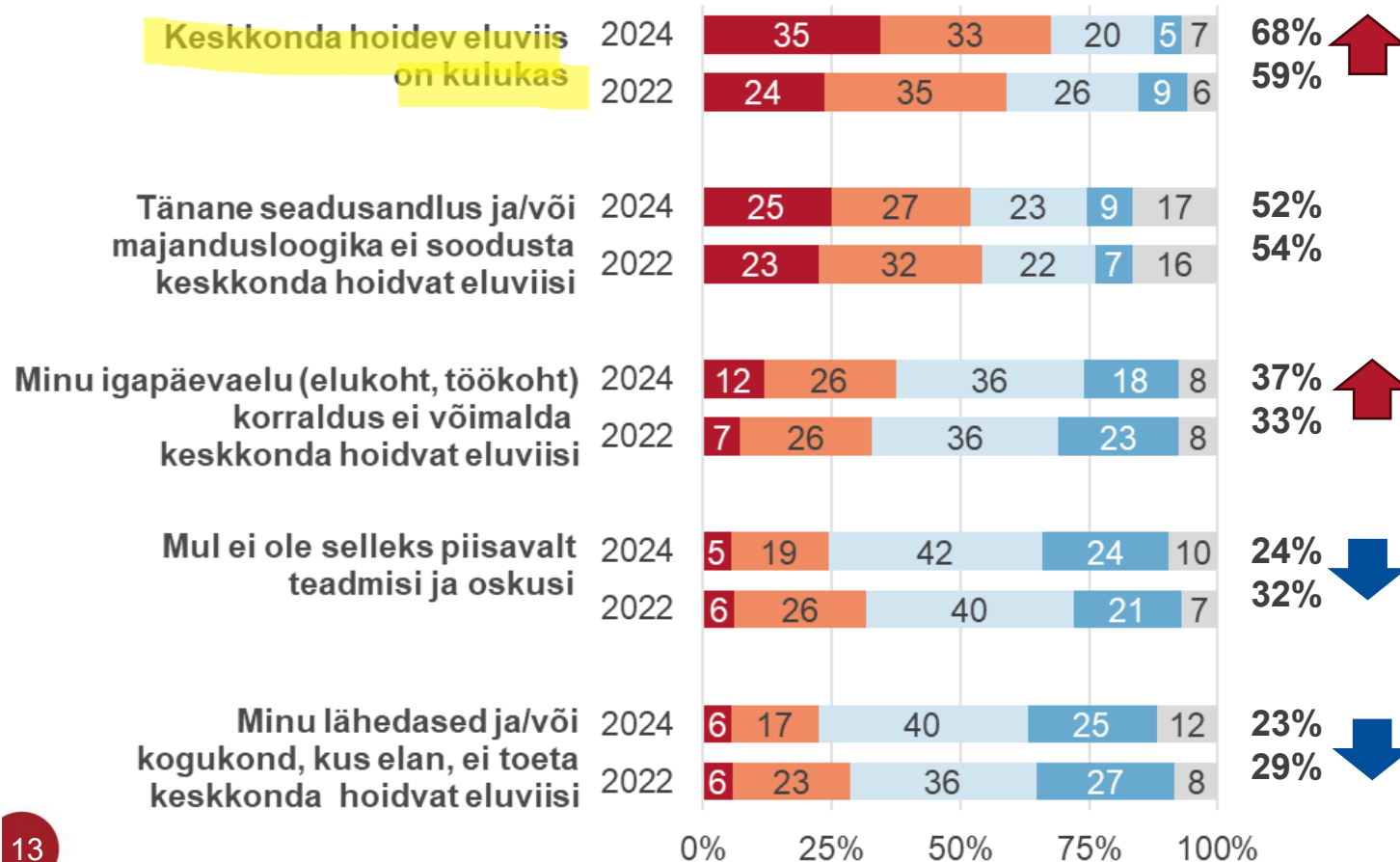

Keskkonnahoidlikuma eluviisi takistused

■ Kindlasti on takistuseks
■ Pigem ei ole takistuseks
■ Ei oska öelda

■ Pigem on takistuseks
■ Üldse ei ole takistuseks

Kindlasti/
pigem on
takistuseks:

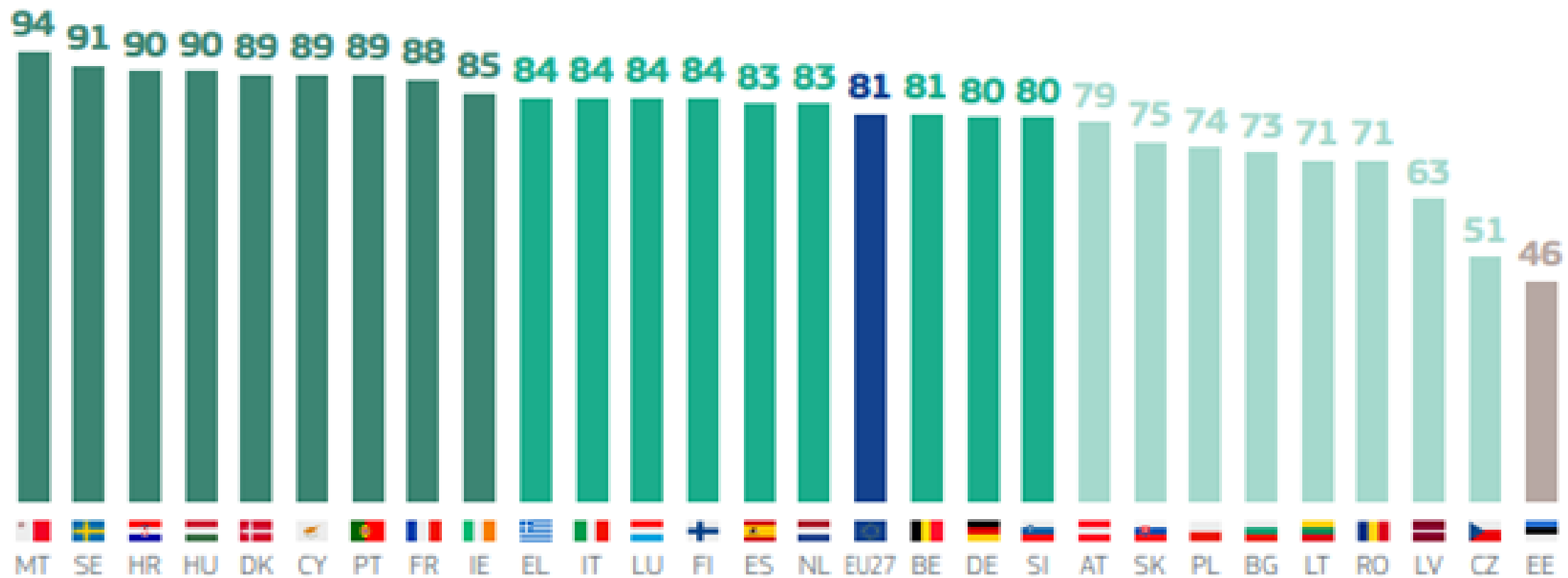
Erinevaid takistusi tunnetavad vähem 50-74-aastased või kõrgharidusega inimesed.

Majanduslike toimetulekuraskustega inimesed peavad keskmisest sagedamini takistuseks keskkonda hoidva eluviisi (väidetavat) kulukust ning seda, et igapäevaelu korraldus ei võimalda keskkonda hoidvat eluviisi.

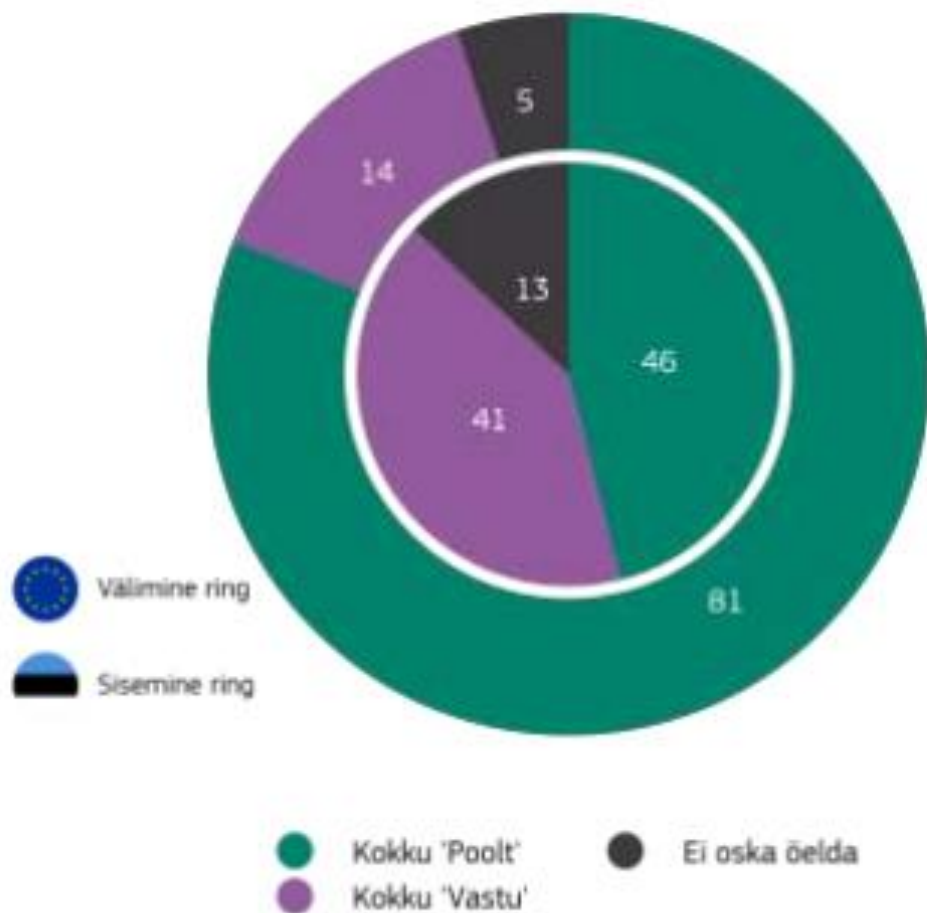
Teadmiste ja oskuste puudumist tunnetavad takistusena keskmisest sagedamini Kirde-Eesti elanikud.

In nearly all EU Member States, more than half of respondents support the EU objective of **becoming climate-neutral** by 2050

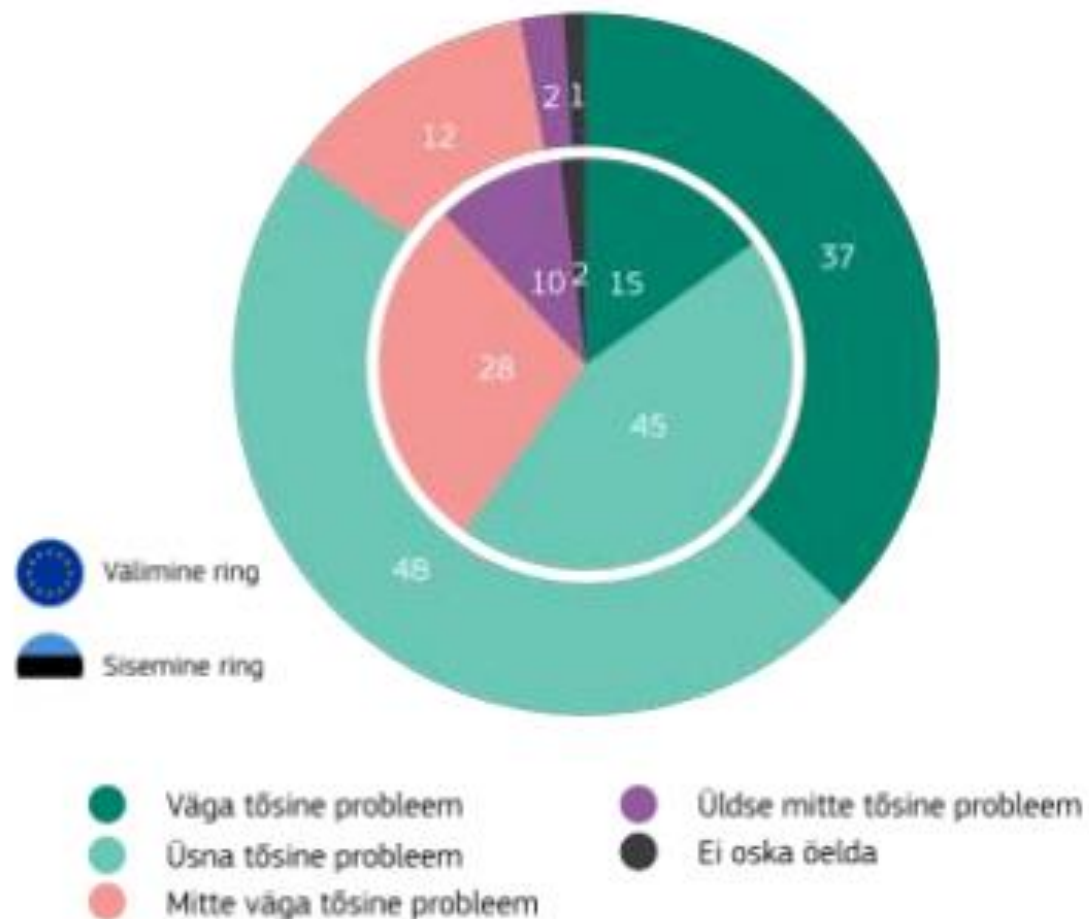
% Total 'In favour'

QD10. ELil on eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus – kasvuhoonegaaside nullnetoheitega majandus. Millisel määral Te toetate või mitte ELi eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus? (%)

QD2. Kui tõsine probleem Teie arvates kliimamuutus praegu on? (%)

Keskkonnahariduse ja – teadlikkuse tegevuskava

Kuidas teha nii, et Eesti inimene oleks teadlikum keskkonna- ja kliimateemades ning kuidas see käitumisse ja hoiakutesse jõuaks?

Hakkame pusima!